

№4-5
ТРАВЕНЬ-ВЕРАСЕНЬ
2000

**ХОПІЦЬ ЧАКАЦЬ СЪВЕТЛАЙ БУДУЧЫНІ!
БУДЗЬ ГАСПАДАРОМ СВАЙГО ЖЫЦЦЯ!
ПРЫХОДЗЬ РАЗАМ З СЯБРАМІ!**

Глава Воршы ўжо ня згорша!

Горадня

8 верасня гарадзенцы адсвяткавалі 486-ыя ўгодкі Аршанскай бітвы. Гарадзенскі гарвыканкам забараніў правядзенне сьвяточных мерапрыемстваў, запланаваных Гарадзенскай арганізацыяй БНФ "Адраджэнне" разам з Маладым Фронтам. Таму сёлета Дзень Беларускай Вайсковай Славы адзначаўся нетак масава і гучна, як у мінулыя гады. Але беларусы не забываюцца сваіх слаўных продкаў. Насуперак забаронам уладу сьвята адбылося.

Распачалося святкаванне а 15-ай гадзіне ля канцэртнае залы "Гродна" выставай карцінаў гарадзенскага мастака Зьміцера Іваноўскага, якая была прысьвечана вайсковаму ўзбраеньню.

"Мэтай выставы, - адзначае мастак, - было паказаць, што беларускае войска - не сяляне з косамі, а сапраўдныя ваяры, узброеныя адпаведна тагачаснаму ўзроўню вайсковай тэхнікі".

На чатырох палатнах выдатна прасочылася трансфармацыя ўзбраеньня ваяроў Вялікага Княства Літоўскага з часоў Віцены да пэрыяду Аршанскай бітвы, якая назаўжды ўвайшла ў гісторыю як узор выдатнае вайсковае тактыкі.

8 верасня 1514 года 30-тысячнае войска ВКЛ на чале з гетманам Канстанцінам Астрожскім мужнасьцю і вайсковым умельствам разбіла маскоўскае 80-тысячнае войска князя Васіля III.

На думку Зьміцера Іваноўскага, пад бел-чырвона-белымі сьцягамі ягоныя творы глядзеліся б больш уражліва. Іх зьвяленьне магло быць расцэнена як арганізацыя несанкцыянаванага пікету, і была б рызыка, што карціны сканфіскуюць. Але такое сьвята не магло абысціся без беларускага сьцяга. І ён зьявіўся. На закінутай на дрот лесцы залунала бел-чырвона-белае палотнішча.

Неўзабаве зьявіліся міліцыянты. Два маёры ды капітан накіраваліся да выставы. Падзівіліся на карціны, але незнайшлі нічога забароненага. Тады вырашылі да чапайца да раздачы гістарычных давадак пра Аршанскую бітву. Маёр міліцыі, які адмовіўся назваць сваё прозьвішча, заявіў, што "распаўсюджваньне нагляднае агітацыі без пазначэньня накладу і месца друку зьяўляецца грубым парушэньнем перадвыбарчай кампаніі". Давялося патлумачыць неадукаванаму чалавеку, што Аршанская бітва ніякага дачынення да выбараў у лукашэнкаўскую палату не маюць. Таму, ні з чым міліцыянты вярнуліся да машыны. А ў гэты час двое ў цывільным, што ад пачатку выставы дзяжурьлі непадалёк пад слупом, зьнялі сьцяг і зьніклі ў накірунку вуліцы Тэльмана...

На гэтым міліцыянты не супакоіліся. Праз пару хвілінаў за распаўсюджваньне ўлётак былі затрыманыя два маладафронтаўцы. Краваў затрыманьнем ужо добра вядомы капітан міліцыі Аляксандр Вялічка. Ён старанна наведвае амаль усе акцыі гарадзенскай апазыцыі, і ўжо не першы раз ягонымі намаганьнямі маладафронтаўцам даводзіцца адседзець колькі гадзінаў у Ленінскім РАУСе, што на вуліцы Тэльмана. Гэтым разам, праўда, хлопцаў адпусьцілі праз поўгадзіны без складаньня пратаколу.

Па заканчэньні выставы ўдзельнікі сьвята ўсклалі кветкі абаронцам Айчыны да памятных месцаў Горадні. У Каложскай царкве была адслужаная паніхіда па Канстанціну Астрожскаму ды палеглых у Аршанскае бітве беларускіх змагарох. Завяршылася святкаваньне канцэртам маладафронтаўскіх бардаў Вячаслава Жукава ды Валеры Руселіка.

Крапіўна

Каля 700 чалавек з усёй Беларусі сабралася на Крапівенскім полі, каб адзначыць сьвяткаваньне бітвы пад Воршай.

Сьвяткаваньне пачалося са каталіцкай імшы ў гонар палеглых пад час бітвы. Наступнаю часткаю праграмы быў выступ рыцараў з розных клябаў. Сваю праграму прадставілі Беларускае рыцарскае Клюб пад кіраўніцтвам Арыны Вячоркі, клуб "Рыцары Вялікага Княства", клуб "Чорныя Драбы" ды іншыя.

Вялікая колькасьць бардаў, якія выступалі пад час фэсту, уразілі сваімі старымі й новымі песнямі.

Вядучы фэсту бард з Магілёву Ігар Мухін-Рабянок адзначыў у сваім выступе: "Сёньняшніе сьвяткаваньне будзе больш сьвяточным чым у папярэднія гады". Так і адбылося.

Акрамя выступаў Сяржука Мінькевіча, Зьміцера Бартосіка, Віталія Равінскага (які быў прадстаўлены як самы стары бард на дадзеным фэсце), адбылося яшчэ шмат цікавага.

Выступ музыкаў перарваў перфоманс Алеся Пушкіна "Інкарнацыя далёкага вокліча". Пад музыку беларускай дуды з выкарыстаньнем сьвятой вады ды роднай зямлі і полпу спадар Пушкін зрабіў вялікае шоу.

Скончыла дадзены перфоманс спартова-патрыятычная арганізацыя "Край", якая зьявілася ў самы нечаканы момант.

Раптам на лагорку, дзе стаяў крыж, ўспыхнула вялікая колькасьць паходняў і паднялося каля дзесятка бел-чырвона-белых сьцягоў ды харугва арганізацыі.

Паказальныя баі краёўцаў, якія змагаліся між сабою, як з удзелам зброі, так і без яе, скончыліся выступам "бацькі" фэсту Андрэя Мельнікава. Выступалі яшчэ шмат розных выканаўцаў: А. Гапін са спеўнай групай "Адраджэнне", Лера Сом ды іншыя.

Пасьля дзевяці гадзінаў ночы на Крапівенскім полі пачалася беларуская дыскаўка. Сьвята працягвалася ўсю ноч.

3 месцаў сьвяткаваньня А.Сідарэвіч і А.Мялешка

Падарожжа ў мінулае

24-25 чэрвеня ў Наваградку адбыўся фест сярэднявечнае культуры "Наваградак-2000".

Для ўдзельні ў фестывале ў Наваградак з'ехаліся прадстаўнікі рыцарскіх клубав з розных гарадоў Беларусі, Польшчы, Латвіі, ды іншых краінаў.

СІБОТА

НЯДЗЕЛЯ

Фэст пачаўся з шэсця па вуліцах Наваградку. Наваградцы з сымпатыяй сустракалі гасцей, не шкадавалі рук на апладысмэнты.

На цэнтральным пляцы месца адбылося прадстаўленне клубав. Гарадзенцы йшлі заду і ў апошні момант прымазаліся да Бабруйска, і выйшлі разам зь імі. Гэта нарадзіла плёткі, нібыта гарадзенцаў на фестывале ўвогуле не было.

На глядзючы на шыкарную рэкламу ў СМІ, арганізатарам высокую адзнаку не паставілі. Паказальныя рыцарскія баёў давалася чакаць цэлую гадзіну, пакуль быў дадзены дазвол іх пачынаць. Пра многія мерапрыемствы ўвогуле ніхто ня ведаў, і яны прайшлі ціха, без вялікага наплыву публікі.

Рэклама адыграла адмоўную ролю. Людзі чакалі нечага грандыёзнага, а было звычайнае свята. Шмат хто быў расчараваны. Так, да прыкладу, рэклама абяцала ўвечары "піратэхнічнае шоу", а ў выніку мы убачылі нешта трохі меншае, чым салют на 9 траўня ў Горадні. Хаця, магчыма, для правінцыйнага Наваградку гэта было і супэр.

Сапраўды грандыёзным быў вячэрні бугурт (бойка ўсіх рыцараў адразу). Дарэчы, рыцары Беларусі сталі пераможцамі бугурту.

На жаль, пасля вячэрняга бугурту не было ніякай канцэртнай праграмы: ўсе артысты й сьпевакі адканцэрціліся ўдзень, у той час, калі ўсе глядзелі рыцарскія баі. Таму ўсе паціху пачаліся разыходзіцца. Падаліся ў табар і мы.

Стрыжнем усяго фестывалу і адзіным мерапрыемствам нядзелі была інсцэніроўка падзеяў 1314 году, калі крыжакі ўзялі ў аблогу Наваградак, але на дапамогу абаронцам прыйшоў атрад Давыда Гарадзенскага і разбіў крыжакоў. Менавіта так на фестывале й адбылося, толькі ўсё ўжо было не па-сапраўднаму. Хоць былі й ахвяры — рыцару з Латвіі ў бойцы расьсёклі патыліцу, і ён доўга ляжаў пад гарой замка, скаціўшыся зверху, пакуль яго не забрала "хуткая". Усё абыйшлося, і латыш зь перавязанай галавой потым раскаваў, што гэта ня першая ягоная рана, і паказаў локці зь вялікімі рубцамі. Ён — рыцар, хоць і жыве ў іншым часе. Таму раны яму ня страшныя...

ПЕРШЫ ДЗЕНЬ У ТАБАРАХ

Фактычна, фест пачаўся яшчэ ў пятніцу, 23 чэрвеня. Прадстаўнікі клубав разбілі свой табар з наметаў на адмыслова вызначаным месцы. Такім месцам дзяржава палічыла бераг возера Літоўка, што ў некалькіх кіляметрах ад Наваградку. Кашталян табару паведаміў нам, што мы можам весяліцца хоць да позняе ночы, толькі пад'ём будзе а палове на сёму.

З гэтае прычыны гарадзенцы вырашылі легчы спаць раней. Праўда моцна заснуць так і не атрымалася. Дзе ж тут засьнеш, калі ўсю ноч ляжаш над Літоўкай песьні этнафальклёрнага гурта "Княжыч" з Полацка ды яшчэ каля суседняга намету раве ўва ўсю моц дуда.

Як і абяцалася, ранкам нешта шандарахнула. Казалі, што гэта стралялі з гарматы. І адразу забягаў паміж наметаў кашталян з горнамі, не забываючыся крычаць: "Пад'ём!" — і дудзец з усяе моцы ў наметы да тых, хто яшчэ ня даў знак, што прачнуўся. Нарэшце загучала каманда ўсім удзельнікам зыхавацца "пры поўным парадзе" для агляду. Пасьля агляду ўсе удзельнікі паругіліся ў аўтобусы й падаліся ў Наваградак.

ПАНАДЗЕЛАК

Дождж ліў зранку. Усе паціху раз'язджаліся. Мы чакалі. Нашыя два наметы засталіся адныя на беразе Літоўкі. Праўда, пасля завітаў лясьнік і папрасіў сала. Пасьля ён зь сябрамі гатаваў ежу на вогнішчы. А мы, пачакаўшы, пакуль прасохнуць наметы, рушылі па трасе.

Ішлі мы пешшу, але ісьці было лёгка. Бо нас чакаў дом. Нас чакала Горадня.

Ясь Сьлівінскі

Грунвальдская перамога

Вялікая група гарадзенскіх турыстаў ды сябраў клуба сярэднявечнай культуры «Двузуб» зрабілі 15-16 ліпеня падарожжа на Грунвальдскае поле. У гэты час на гэтым полі адбывалася святкаванне 590-ай гадавіны перамогі войска Каралеўства Польскага й Вялікага Княства Літоўскага над крыжакамі.

Афіцыйная частка мерапрыемства распачалася выступамі прэзідэнтаў Польшчы і Літвы — Аляксандра Квасьнеўскага й Валдаса Адамкуса. У сваіх прамовах яны казалі пра збройныя ды братэрскія традыцыі абодвух народаў. Дзіўным было й тое, што над полем на вялізных флагіштоках луналі толькі два сыяглі-польскі ды літоўскі.

Беларусаў угадалі толькі тады калі пачалася сама бітва. Ды й то таму, што ў бітве прымалі ўдзел рыцары з беларускіх рыцарскіх клубаў. Клубы з Менску, Магілёву, Наваполацаку ды іншых гарадоў Беларусі прымамі ўдзел у інсцэнаванай бітве, як збоку аб'яднанага польска-літоўскага войска, так і збоку крыжакаў. Агульная колькасць

усіх прысутных на свяце рыцараў з усёй Эўропы была прыкладна каля 800. Акрамя гэтага была вялікая колькасць людзей проста ў сярэднявечных строях манахаў, палачоў, гандляроў ды рамеснікаў.

Паглядзець на гэтае відовішча прыехала каля 60 тысячаў чалавек не толькі з Польшы, з Эўропы, але і з Расеі.

Бітва распачалася са стрэлаў артылерыі ды абмену вітаньнямі між прадстаўнікамі крыжакаў ды караля Ягайлы. Пасля таго, як паслы раз'ехаліся да сваіх войскаў адбыўся яшчэ адзін стрэл «баларуска-літоўскай» артылерыі, пад час якога конь пад Ягайлам спудзіўся ды скінуў вершніка. Літаральна праз п'юхвіліны на поле з'явіліся

дзьве машыны «хуткае дапамогі». Праз некаторы час забраўшы рыцара машыны з'ехалі.

Амаль адразу пасля гэтага над полем бітвы распачаўся дождж і астатняе відовішча адбывалася пад дажджом. Як толькі бітва скончылася, скончыўся й дождж.

Акрамя самое бітвы адбываліся выступы рок-гуртоў, калектываў сярэднявечнай ды фальклёрнай музыкі, моладзевыя дыскатэкі. Музыкі каля Грунвальдскага поля гукалі да самое раніцы.

На раніцу 16 ліпеня ўсе прысутныя маглі ўбачыць вялізны белчырвона-белы сыяг, які Вісеў на флагштоку замест літоўскага.

А.Мялешка

Бомба ў рэстарцыі

У жніўні ў старажытным украінскім мясцыце Чарнігаве праходзіў семінар для актывістаў маладзёвых арганізацый Беларусі на тэму «Кааліцыйнае будаўніцтва і выбарчы тэхналогіі». Арганізаваў семінар Міжнародны рэспубліканскі інстытут (МРІ), заснаваны яшчэ з блаславення Рональда Рэйгана. У семінары ўдзельнічала каля 30 прадстаўнікоў маладзёвых арганізацый, цесна звязаных з трыма найбуйнейшымі палітычнымі партыямі: БНФ, АГП, БСДП. Калі браць па рэгіёнах, то ажно 13 чалавек прыехалі з Магілёўшчыны і толькі па некалькі з Гарадзеншчыны ды Берасцейшчыны.

Адчынілі семінар выканавец абавязкаў дырэктара праграмы МРІ ва Украіне сп.Пэпсэл ды арганізатар з украінскага боку сп.Навумаў. Яны патлумачылі мэту семінара і пажадалі ягоным удзельнікам плённае працы. Потым выступіў дэпутат эстонскага парлямэнту сп.Аймар Альтосаар, які расказаў пра гісторыю эстонскае дэмакратыі з канца 80-х гадоў. Адчуваўся, што расейскую мову ён ужо амаль забыўся, бо слухач яго было досыць цяжкавата. Сп. Альтосаар пачаў таксама тэму выбарчых тэхналогіяў. І тут адразу высветлілася, наколькі эстонец і, далей, украінскія выступоўцы не валодаюць беларускай сітуацыяй, яны расказвалі як можна выйграць выбары ў Эстоніі ці ва Украіне, але ўсе іхныя парады што да Беларусі былі незразумныя і, часам, наўніны.

Нечакана адзін з арганізатараў паведаміў, што ён запрашае ўсіх удзельнікаў зрабіць экскурсію па славутых мясцінах Чарнігава, што не было пра-

дугледжана ў раздадзенай праграме семінару. На выхадзе з рэстарцыі, дзе праходзіў семінар, нас сустрэлі украінскія спецназаўцы, якія ўжо шытавалі ачапленне вакол будынку. Яны папрасілі, каб мы хуценька адыйшлі на другі бок вуліцы. Прычына такіх дзеянняў была ў аналічным паведамленні, нібы будынак замінраваны. Зараз жа прыехалі пажарнікі, «хуткая» і, зразумела, саперы з сабакамі. Пошукі выбухавых прыстасаванняў доўжыліся каля трох гадзінаў. Нічога не знайшлі... Адчуваецца почырк «родных» спецслужбаў. Пра што беларусамі была запущана чутка цікаўным чарнігаўцам. А адзін пенсіянер, не зразумеўшы закрычаў нешта пра «западэнцізм», то бок «захопнікаў».

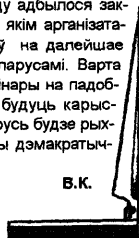
Тым вечарам заняты ў канферэнц-залі рэстарцыі «Новой Чернігів» ужо не ўзнавіліся, затое беларусы мелі гонар дакрануцца да помнікаў даўніны, на якія багатае месца Чарнігаў, штодаволі працяглы час уваходзіла ў Вялі-

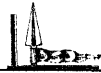
кае княства Літоўскае. На свае вочы мы пабачылі колькі цэркваў XII ст. і найстаражытнейшы з ацалелых ва Украіне храм — Спаса-Праабражэнскі сабор (1036). З убачаных славутасцяў варт адзначыць яшчэ помнік Тарасу Шаўчэнку і Калегіюм XVII ст.

Другі дзень семінару быў прэсвечаны тэме кааліцыйнага будаўніцтва. Спачатку на прыкладзе апошніх украінскіх выбараў, а потым на прыкладзе няўдзельна беларускай апыцыі ў парламанцкіх выбарах 15 кастрычніка.

Яшчэ да абеду адбылося закрыццё семінару, на якім арганізатары выказалі спадзею на далейшае супрацоўніцтва з беларусамі. Варта заўважыць, што семінары на падобныя тэмы асабліва будучы карысныя тады, калі Беларусь будзе рыхтавацца да сапраўды дэмакратычных выбараў.

В.К.

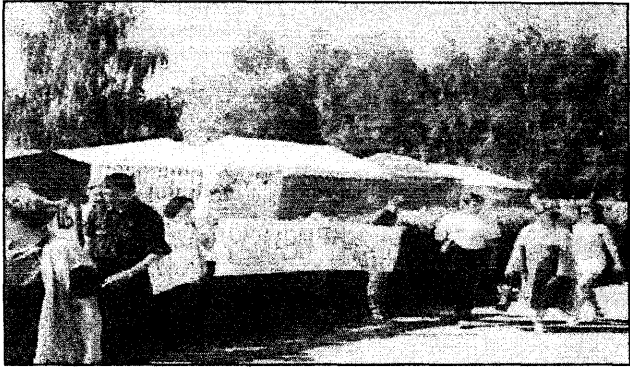

Малады Фронт ідзе на фашызм!

9 траўня «Малады Фронт» падзіў каля Кургану Славы несанкцыянаваны пікет.

На ім раздавалася надрукаваная антыфашыстоўская старонка з трэцяга нумару «Дзіды» й былі разгорнутыя транспаранты антыфашыстоўскага зьместу.

Натоўпы гарадзенцаў сыходзіліся да помніку апошніх вайны. Сьвята, прыватызаванае савецкімі ўладамі для ўмацаваньня свайго панаваньня над людзькімі думкамі, ізноў адзначалася зь неадпаведнай помпаю. Бо ўлада фактычна засталася савецкая. Ізноў прамаўляліся зацьвілыя прамовы, сьпяваліся «замшэлыя» песні. Замоўчвалася тое, што нешматлікія яшчэ жывыя вэтэраны ня бачылі заможнага жыцця пасля перамогі і дажываюць свой век у галечы. Абыходзілася ўвагаю галоўнае: тая перамога над фашызмам была здабытая не для шматгадовага гучнага сьвяткаваньня, а найперш дзеля таго, каб болей не паўтараліся жахі вайны, у якой сутыкнуліся дзьве роднасныя сыстэмы: фашызм ды камунізм. Перамога тая адбылася ня дзякуючы кіроўнай ролі партыі і Сталіна, а на

Малады Фронт: «Раздавім фашыстскую гадзіну!»

суперак гэтае ролі. Людзі баранілі ў першую чаргу сябе, сваю чалавечую годнасьць, свае сем'і. На жалё іхны гераізм пайшоў і на ўмацаваньне жаклівага камуністычнага ладу, які аганізуючы, дагэтуль трымае нашу краіну ў сваіх абдымках. Чаго вартая толькі прыхаваная падтрымка ўладамі фашыстоўскага РНЕ для адцягваньня ўвагі нацыянальна-дэмакратычнага руху. Гэта факт з таго шэрагу, што й сумесны парад гітлераўскіх і савецкіх войскаў у 1939

годзе ў Берасьцейскай фартыцы. Падступная сутнасьць улады: гаворыш адно - робіш адваротнае.

Перад пачаткам афіцыйнага мітынгу аўтар артыкулу был гвалтоўна затрыманы супрацоўнікам міліцыі Сідарам без тлумачэньня прычынаў затрыманьня. У міліцэйскім рафіку было канфіскаванае зьмесьціва майго пакета: транспарант «Фашызм, камунізм, таталітарызм ня пройдзе!» і 22 асобнікі «Дзіды». Як дужа небясьпечнага злучынцу адвезлі ў пастарунак, дзе пратрымалі дзьве гадзіны без прад'яўленьня абвінавачваньня ў зьдзяйсненьні правапарушэньня. Маўляў, мы яго папярэдзілі! Хоць насмрэч, міліцыянты проста запабяглі гневу начальства малога, начальства малое - начальства вялікага, начальства вялікае - раз'юшанасьці самога грамадзяніна Лукашэнкі. Як гэта так, дапусьцілі такое іншадумства, калі ўсе павінны варушыць глуздамі паволі, нягучна і згодна з курсам! АФІЦЫЙНЫМ.

Гэтая гісторыя мела працяг да нядаўняга часу. Спачатку была заява-скарга на дзеяньні міліцыянтаў начальніку Кастрычніцкага РАУС. Адтуль прыйшла адпіска: «Не вінаватыя мы». Потым падаў скаргу ў раённую пракуратуру. Там не знайшлі нічога лепшага, як накіраваць справу ў абласное УУС. Але ці будзе міліцэйская установа выносіць сьмецьце з уласнае хаты?

Валер Кісель

Акцыя працягвалася і пасля затрыманьня

Алімпіяда-2000!

Сыднэй? Не! Горадня!

Адкрыццё

21 траўня а 19 гадзіне каля знаку «Пагоня на Грунвальд» адбылося ўрачыстае адкрыццё Алімпіяды маладзёвых няўрадавых арганізацыяў Горадні-2000.

Падобнае мерапрыемства ладзіцца ўжо трэці год запар. Кожны раз арганізатары спрабуюць правесці Алімпіяду лепш і лепш. Як-на змяняецца і склад удзельнікаў. У гэтым годзе акрамя Маладога Фронту ўдзельнікамі Алімпіяды былі Маладая Грамада, Грамадзянскі Форум, Незалежны Маладзёвы Рух, Альянс імя Вітаўта Вялікага, Дзедзічы, гарадзенская анархисты, сябры МФ з Мастоў.

І вось гучыць гімн «Мы выйдзем шчыльнымі радамі». Пасля таго, як быў прынесены агонь Алімпіяды пад песьню «Край» з «Народнага альбому», падымаецца бел-чырванабелы сцяг Алімпіяды.

Адкрыццё Алімпіяды-2000.
Святочны канцэрт

Адмова

14 траўня, пяць годоў таму, адбылася ганебная падзея ў гісторыі Беларусі. Рэферэндум-95 сарваў маску з антыбеларускага рэжыму. Маніпулюючы грамадзкай думкай, карыстаючыся гебэльская прапагандай, былі змененыя дзяржаўныя сымбалі, расейская мова атрымала статус дзяржаўнай. Гэтыя пяць годоў пасля рэферэндуму адкінулі краіну ў савецкія часы, перш за ўсё па мове. Таму кіраўніцтвам Гарадзенскай арганізацыі Маладога Фронту было пастапоўлена правесці пікет пад лёзунгам: "Не палітыцы русыфікацыі на Беларусі!" і атрымалі ... адмову. Адзіным супрацьстаяннем у гэтай справе можа быць толькі тое, што свой адказ чыноўнікі з гарвыканкаму ўпершыню за некалькі апошніх годоў даслалі па-беларуску.

С.А

Гучыць прывітальнае слова да ўдзельнікаў і гасцей Алімпіяды.

Пасля абвешчання раскладу мерапрыемстваў распачынаецца канцэрт маладафронтаўскіх бардаў.

Працяг на 7-й старонцы

Малады Фронт ня хочучь рэгістраваць у Міністэрстве Юстыцыі

Дагэтуль не вырашана пытанне аб рэгістрацыі Маладога Фронту ў Міністэрстве юстыцыі. Як вядома, Мініюст абавязаны разглядаць такія справы ў месячных тэрмін.

Маладафронтаўцы, якія апошнімі днямі настойліва спрабавалі высветліць лёс маладзёвага грамадзкага аб'яднання «Малады Фронт», абазначылі перад фактам выдавочнага парушэння закону. Выканаўца, прызначаны разглядаць дакументы Маладога Фронту, Станіслаў Мікалаевіч Шляхто 21 чэрвеня заявіў старшыні арганізацыі Паўлу Севярыну, што на дадзены момант справа МФ знаходзіцца ў так званай «камісіі Замятальна» і даць адказ на простае пытанне, ці зарэгістравалі «Малады Фронт», ён ня можа.

МФ зьяўтае ўвагу на тое, што такім чынам Міністэрства Юстыцыі

відавочна парушае закон «Аб грамадзкіх аб'яднаннях».

Управа МФ накіроўвае ліст спадару Сухініну, загадчыку аддзела рэгістрацыі грамадзкіх аб'яднанняў, з патрабаваннем даць адказ.

Маладафронтаўцы не выключаюць, што такая пазыцыя Мініюсту з'вязаная з набліжэннем 1 ліпеня, калі павінен адбыцца Сойм МФ, на якім плянуецца прыняць праграму для ўсяго нацыянальнага руху моладзі.

Прэс-служба Маладога Фронту
21.06.2000 г.

Да гэтага часу застаецца нявызначаным юрыдычны статус буйной моладзевай арганізацыі Малады Фронт. Роўна тры месяцы таму актывісты арганізацыі падалі дакументы на рэгістрацыю, пасля чаго з Міністэрства юстыцыі не прыходзіла ніякіх афіцыйных адказаў.

Гэтае пытанне спрабавалі высветліць прадстаўнікі АБСЭ, адказ міністра Г. Варанцова быў лаякальным: дакументы ў стадыі разгляду. Нарэшце ўчора, пасля падачы кіраўнікамі МФ скаргі ў пракуратуру, на ўправу арганізацыі прышоў факс зь мініюсту. Але сэнсацыі не атрымалася, дакументы па-ранейшаму знаходзяцца на разглядзе. Кіраўнікі Маладога Фронту лічаць, што Міністэрства юстыцыі апынулася ў няпростым становішчы. Рэгістраваць самы масавы нацыянальны моладзёвы рух азначае дазволіць разгарнуцца незалежніцкім ініцыятывам значна шырэй. Адмовіць у рэгістрацыі (фактычна забараніць МФ) страшна: падпольны фронт пужае рэжым яшчэ больш, чым-ся напалегалыны.

БАРЦ, 17 жніўня
2000г.

Алімпіяда-2000!

Сыднэй? Не! Горадня!

(працяг. Пачатак на 6-ай ст.)

Шахматы

24 траўня на ўправе БНФ адбыліся спаборніцтвы па шахматах у рамках Алімпіады Маладзёвых Няўрадавых Арганізацыяў Гарадзеншчыны.

Турнір праходзіў па алімпійскай сыстэме, а ў выпадку нічыйнай праводзілася дадатковая партыя.

Асабліва ўпартай была сустрэча паміж Сківіцім Дзімам і Трафімовічам Ігарам: каб вызначыць мацнейшага, ім спатрэбілася ажно тры партыі.

У першай партыі Дзіма меў значную перавагу, але напрыканцы Ігар здолеў зрабіць пат.

У наступнай партыі Дзіма вырашыў перамагчы хітрасьцю: ён пачаў сыябсьціся з дэбюту Ігара, ужываючы выразы з польскай мовы. Ахоплены рогатам, Ігар ня мог уважліва сачыць за сваімі фігурамі і ў хуткім часе застаўся з адным каралем. Вынікам гэтай партыі зноў стаў пат, верагоднасьць якога не дагледзеў Дзіма.

Трэцяя партыя, нарэшце, вызначыла пераможцу. Ігар больш сваіх фігураў не губляў, а Дзіма зрабіў некалькі памылак. Застаўшыся бязь лёгкіх, а таксама й цяжкіх фігур Дзіма вырашыў здацца.

Але гэта была толькі гульня за шостае месца.

Перамогу ў турніры атрымаў Віктар Цьвік, зь Незалежніцкага Маладзёвага Руху.

Трэба адзначыць, што старшыня Маладога Фронту Андрэй Мялешка заняў пачэснае дзясятае месца.

Нашыя грасмайстры падчас спабору

Армрэсьлінг

30 траўня прайшоў спабор па армрэсьлінгу, ў якім удзельнічала 7 чалавек, 4 з якіх сябры МФ.

Кожны з удзельнікаў павінен быў змагацца дванадзца разоў, шэсьць левай і шэсьць правай рукой.

Так атрымалася, што на другое і трэцяе месца прэтэндавала па два чалавекі, дадатковыя спаборы нічога ня вызначылі і на трох прызавых месцах размясціліся пяць ча-

даvek, прычым тры з іх сябры МФ.

Першае ж месца атрымаў сябра Незалежнага Маладзёвага Руху Сацута Віктар, які здолеў перамагчы ўсіх супернікаў.

Нарэшце

Пасьля шматлікіх спабораў, пісаць пра якія проста няма сілаў, урачыстага закрыцця з канцэртам Андрэя Мельнікава, прызамі і пераможцамі, мы кажам: «Да сустрэчы на «Алімпіядзе-2001»!

Падчас спабору «Міс Алімпіяда-2000»

Сымбаль змаганьня

У траўні споўнілася 55 гадоў з дня заканчэння II сьветавай вайны. Народы краінаў былога СССР даўно цьвяроза паглядзелі на хаду і вынікі вайны. Беларусы ж і па сёньняшні дзень вераць казкам пра геройскае змаганьне савецкіх партызанаў. Імёны сапраўдных герояў і сёння (для большасьці) застаюцца невядомымі. Якуб Харэўскі – адзін з кіраўнікоў Беларускага Рэзыстансу, легенда партызанскага руху, сымбаль змаганьня беларусаў за Волю.

Якуб Харэўскі (Новік) нарадзіўся ў 1900 годзе ў вёсцы Харэва. У 20-х гадох ён стаў кіраўніком партызанскага атраду, які ўваходзіў у 5-ую групу партызанскіх войскаў Беларускай Народнай Рэспублікі, і дзейнічаў у Ружанскай пушчы. Побач у Ліпчанскай пушчы і на Слонімскае дзейнічалі партызаны Іскры, Рудог, Шаршні. З 23-га году, калі партызаны страцілі сувязь з кіраўніцтвам БНР, атрад Харэўскага пачаў дзейнічаць самастойна. На тэрыторыі разьмяшчэння атрадаў атаманаў Рудог, Іскры і Харэўскага пачалі амаю дзейнасьць партызанскія атрады пад кіраўніцтвам ГПУ. Сваімі дзеяньнямі яны часта "падстаўлялі" нашых партызанаў пад удар паліцыі. Але ў выніку перамоваў тэрыторыя была падзелена, і "чырвоныя" больш не зь'яўляліся на абшарах беларускіх партызанаў.

У 1925 годзе польскай паліцыяй быў праведзены шэраг карных апэрацыяў, у выніку чаго быў арыштаваны атаман Руды, група Шаршня была амаю цалкам зьнішчана. Бальшавіцкія ж партызаны спынілі сваю дзейнасьць. Харэўскі з сваім атрадам застаўся адзін. У гэтых умовах ён распускае атрад, а сам уцякае ў Савецкую Беларусь.

У 1937 годзе ён хаваецца на Валыні ад савецкіх рэпрэсіяў.

У 1939 годзе сабралася канфэрэнцыя Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады, на якую запрацілі і Харэўскага. Грамадоўцы рыхтавалі антыпольскае паўстаньне з мэтай абвешчаныя незалежнай Заходне-Беларускай Рэспублікі. 1 верасьня атаман зьбірае публічных пабрацімаў і новых змагароў.

Калі сілы паўстанцаў аб'ядналіся, Харэўскі стаў намесьнікам Га-

лоўнага Камэнданта Івана Тарасюка, а 16 верасьня цалкам пераняў камандаваньне партызанамі. Але ён быў вымушаны адмяніць штурм Пінску і адвесьці аддзелы ў лясы, бо Заходнюю Беларусь акупавалі бальшавікі.

З гэтага часу Харэўскі вымушаны хавацца ў лясах (спачатку ад бальшавікоў, пасля ад фашыстаў). Зь цягам часу яго атрад набыў імя атамана Нябабы. Ён дзейнічаў каля Пінску, Камень-Кашырскі і Любашова.

З прыходам немцаў атрад імя Нябабы ў складзе Беларускай Самааховы (БСА) сумесна з Палескай Сечу Украінскай Паўстанцай Арміі пад кіраўніцтвам Тараса Бульбы (Максіма Бараўца) удзельнічаў у антыбальшавіцкай апэрацыі на Палесьсі.

Але, калі нямецкія акупацыйныя ўлады захацелі падпарадкаваць сабе аддзелы БСА, шмат атаманаў або распусьцілі іх, або адвялі ў лясы.

У 1941 годзе паўстала падпольная арганізацыя Беларускай Народнай Грамада, што імкнулася ачоліць партызанскі рух. Пры дапамозе БНГ была наладжана сувязь між палескімі і гарадзёнаскімі партызанамі. У чэрвені 1942 году на хутары пад Івацэвічамі адбылася I-ая канфэрэнцыя БНГ і партызанскіх кіраўнікоў. На ёй была ўтворана Лава Атаманаў, Харэўскі быў абраны яе старшынём.

У восені 1942 году на Палесьсе была сінутая дывэрсійная група Топкіна, а таксама дзейнічала партызанка АК. Таму ў лістападзе 1942 году была праведзена II-ая канфэрэнцыя БНГ, дзе была ўтворана Беларускай Народная Партызанка. Яе кіраўніком стаў палкоўнік Іван Шанько.

Улетку 1943 году савецкі дывэр-

сант Лёдоў-Лінькоў (Баця) забівае Шанько і яшчэ некаторых партызанскіх кіраўнікоў, іх атрады падначальвае сабе. Гэтая тактыка (забіваюць кіраўніка, а пасля кажуць, што ён адляцеў у Маскву), а кіраўніцтва перадаў савецкім партызанам, або забівалі як фашыстоўскага агента) выкарыстоўвалася ня толькі ў Палесьсі. У гэты час атрад імя Нябабы знаходзіўся ў рэйдзе на Валыні, і каб уратаваць сваіх людзей ад маскоўскіх агентаў Харэўскі дысьлякцэца ля Марочна, Любашова, Райну.

Калі адыходзілі немцы, «нябабаўцы» захапілі шмат зброі, папоўнілі свае шэрагі і адыйшлі на Берасьцейшчыну, каб змагацца з новымі акупантамі – бальшавікамі. Атрад актывізаваў баявыя акцыі і набыў шырокую вядомасьць сярод мясцовага насельніцтва. Слаўтыя змагары яшчэ доўга дзейнічалі на Берасьцейшчыне, Піншчыне, каля Лохвы, Косава, Камень-Кашырскі, Стопіна, не даючы спакою чырвоным акупантам ды іхным халугам.

Як сьцьверджаў сам Харэўскі, яго атрад перастаў існаваць у 50-х гг., але, хутчэй за ўсё, нябабаўцы склалі зброю ў 1948 годзе, бо ўжо ў 1949 г. Харэўскі і яшчэ 18 чалавек апынуліся ў Заходняй Нямеччыне. Астатнія партызаны засталіся на Бацькаўшчыне і наспрабавалі легалізавацца.

Але ў Нямеччыне на іх пачалі «паляваць» чэкісты. І яны разам з партызанамі Перагуда зьехалі ў Бразылію. Савецкія спецслужбы дабраліся і да Бразыліі 2 красавіка 1968 года атаман Харэўскі разам з Кастусём Гукам гіне ў «аўтамабільнай катастрофе»...

Такія людзі, як Якуб Харэўскі, паміралі за Нацыю, але сваёю крывёю набліжалі сваю мэту. Незалежнасьць Бацькаўшчыны. Яны верылі, што на іх крыві паўстануць новыя пакаленьні змагароў, якія здбудуць Беларускаю Дзяржаву, за якую сотні тысяч людзей паклілі свае галовы. Нышыя продкі засталіся непераможанымі, бо яны загінулі, але на іх усталі на калені. Іх чыны будучь вёча натхняць новыя пакаленьні беларусаў на сывятую барацьбу за Свабоду.

Вечная памяць героям!

У.Вой

СУПРАЦЬ МЕЖАУ

З 13 па 19 ліпеня ў Польшчы, у Бешадах, у мястэчку Горныя Устрыкі адбыўся лагер супраць межаў. Месца было выбрана невыпадкова – гэта кут Польшчы, дзе сыходзяцца межы самой Польшчы, Украіны і Славакіі, і гэта прыпадае на горы Бешчады, дзе ўжо даўно пралягае шлях для нелегальных эмігрантаў у Эўропу. Трапляючы гэтым шляхам у амаль ужо заходнюю Польшчу, частка зь іх застаецца там, а астатнія едуць далей на Захад. Менавіта таму лагер быў арганізаваны ў такім сымбальным месцы, і лёзунг лагера быў “Zaden czlowek nie jest nelegalny”.

Арганізатарам лагера была Федэрацыя анархістаў Польшчы, і большасць удзельнікаў таксама з Польшчы. Але лагер атрымаўся інтэрнацыянальным: былі людзі з Германіі, Галіндзі, Аўстрыі, Францыі, Чэхіі, Славакіі, Украіны, Расіі ды Беларусі. На жаль, з астатніх трох краінаў людзей было небагата, удзельваючы актуальнасць гэтых праблемаў для нас, жыхароў былога СССР. Як вядома, з нашых краін шмат людзей імкнучыся выехаць на Захад і часткова складаючы той самы кантынгент нелегальных эмігрантаў і становячы ахвярамі брутальнай палітыкі краінаў Захаду супраць гэтых нелегалаў. Праблема прайшоў гэтых нелегальных эмігрантаў становіцца цалкам адной з самых актуальных.

У лагеры прыняло ўдзел каля 150 чалавек, завіталі і актывісты гэтай кампаніі з Захаду.

Галоўнае мэтаю акцыі было пазнаёміцца, навесіць кантакты, як гаворыцца, пазнаць зацікаўленых у гэтых праблемах людзей, абмяняцца вопытам ды інфармацыяй. І з гэтага боку лагер атрымаўся цалкам. Большасць людзей была вельмі зацікаўлена кантактамі з Усходам, і мы як маглі кантактавалі. Увогуле атмасфера ў лагеры была вельмі прыемнай, а адсутнасць дасканалай арганізацыі нават рабіла добрую справу – усе адчувалі сябе вольна. Напэўна, гэта самая прыдатная атмасфера для размов і знаёмстваў.

Аднак акцыяў таксама хапала.

Першая зь іх адбылася 15 ліпеня. Гэта быў пікет камендатуры памежных войскаў у Лютавіске. Больш за сотню маладых каларовых людзей з транспарантамі і сыягамі завалілі крапівой брамы камендатуры, на гэтых ж брамы павесілі транспарант “Улада – прэч!”, а потым там жа быў сымбальна спалены чырвона-белы шлагбаум. Людзі скандзіравалі лёзунгі “Адкрыць межы, зачыніць жонды!”, “Улада – прэч!”, “Міжнародная салідарнасць!”, а потым на ўсіх мовах Еўропы “Нелегалаў не бывае!”. Паліцыя здалёк спакойна сачыла за намі – не бывалай справа для Беларусі, нашы б абавязкова умяшаліся.

Акцыя зацікавіла нават мясцовых жыхароў, на жаль іх было мала.

Большасць мястэчак гэтага рэгіёну на самай справе – вельмі малая вёсачка, таму з пункту гледжання вітацыі мясцовых жыхароў штодзін зрабіць было цяжка.

Але на акцыі прысутнічала TV Польшчы і Украіны, таксама некалькі журналістаў польскай афіцыйнай прэсы.

Наступным днём быў запланаваны пераход мяжы менавіта ў тым месцы, дзе сыходзяцца тры тры мяжы. Для гэтага трэба было падняцца на адную з самых высокіх вершыняў рэгіёну. Тым не менш, смелых набралася 40 чалавек, а да канца дайшло 37. Калі мы дайшлі, нас сустрэлі каля 80 польскіх памежнікаў. Як высветлілася, яны былі гатовыя да нашага візиту і чакалі нас 3 дні. Была інфармацыя, што цэлая іх акруга, а гэта каля 1500 чалавек, была напалатове. Перайсці мяжу ў такіх умовах, зразумела, не атрымалася, але прыемна і тое, што яны там моклі некалькі дзён. Адбыўся пікет, сапраўды больш падобны на пікет памежнікамі нас – іх было ўдвая больш.

Трэцяя акцыя, што адбылася 16-га, не была запланаваная. Мы даведаліся што ў Горных Устрыках будзецца новы будынак памежнай камендатуры. І выйшлі на дарогу каля гэтага будаўніцтва, разгарнулі сыягі і транспаранты, а двое актывістаў – немец і балгарын, падняліся на вежу і звесілі адтуль вялізны транспарант з надпісам “Адчыніць Еўропу!”. Група з некалькі чалавек іх пільнавала ўнізе, каб яны не папалі ў лапы паліцыі. Паліцыя, трэба сказаць, нават і не спрабавала зрабіць гэта. Мы тым часам на дарозе да асалоды накрываліся, і з нагоды ўзмацніўшагася дажджу пачалі разыходзіцца. Частка людзей пасунулася ў лагер, частка засталася ў мястэчку. І тут пачалося самае цікавае. Калі на вуліцы засталася толькі некалькі ўдзельнікаў, раптам з’явіліся машыны паліцыі.

Было затрымана некалькі чалавек. Большасць была проста перапісаная, але тры зь іх былі заведзеныя да камендатуры. Аднак і іх хутка адпусцілі. Паліцыя шукала арганізатараў і тых, хто павесіў транспарант, такіх сярод нас не знайшлося, але некалькі чалавек атрымалі так званы ў Польшчы калегіум і штрафы.

Сапраўдных нелегалаў сярод нас не было, таму не было да чаго дачапіцца. Паліцыянты нават не паехалі да нашага лагера.

З гэтага дня людзі пачалі раз’язджацца. Тых, хто застаўся працягвалі размовы, пілі піва і сушылі адзенне...

Шмат эўрапейскай моладзі імкнецца зараз да пашырэння кантактаў, і ўвогуле, незразумела чаму ў Беларусі мала хто гэтым цікавіцца. Справа ў тым, што палітыка Эўрапейскай Вуніі – гэта ізаляцыя ад краінаў Усходу і так званых «краінаў трэцяга сьвету» – не так вельмі падабаецца самім жыхарам Эўрапейскае Вуніі. Кірунак на ізаляцыю ў сваёй краіне выклікае ксезнафобію ў грамадстве ды зьяўляецца добрай падставай да ўзьнікнення фашыстоўскіх настрояў. Такім чынам ўжо некалькі гадоў таму актывісты з розных краін Эўропы пачалі кампанію пад назвай “Нелегалаў не бывае”. Галоўнай мэтай гэтай кампаніі зьяўляецца узрушыць грамадскую думку на гэтую тэму, і традыцыйнай іх метады зьяўляюцца такія вольныя антымежавыя лягеры, падчас якіх праводзяцца акцыі, размовы зь мясцовым насельніцтвам. Спадзяюся, што і тут, у Беларусі, гэтыя праблемы зацікавяць людзей.

Нелегальны ўдзельнік

Адукацыйныя рэсурсы WWW для «тэхнікаў»

Ёсць ахвота вучыцца за мяжой? Вашая энергія, доступ да Сеткі і крыху цяплення - і вы студэнт альбо аспірант, а можа й навуковы супрацоўнік аднаго з універсітэтаў Еўропы альбо ЗША. Існуе вялікая колькасць розных адукацыйных праграм і замежных фундацый, якія актыўна падтрымліваюць інтэграцыю нашых маладых супрамадзянаў у міжнародную адукацыйную і навуковую сістэму. Вашай увазе прадстаўляем кароткі агляд магчымасцяў Сеткі па адукацыі за мяжой студэнтаў натуральна-навуковых спецыяльнасцяў.

Першым, найбольш простым у выкананні, але найменш верагодным (шмат ахвотных) з'яўляецца пошук фінансавання і універсітэта праз службы, якія знаходзяцца на тэрыторыі Беларусі:

Савет па міжнародных даследаваннях і абменах (IREX, e-mail: irex@irex.minsk.by) ажыццяўляе праграмы па адукацыйнаму і навуковаму абмену паміж краінамі СНД і ЗША. Асноўная ўмова (акрамя паспявальнасці) веданне англійскай мовы.

Міжнародная Сорасаўская праграма адукацыі й навукі ў галіне дакладных навук (ISSEP, www.issep.rssi.ru) праводзіць спабары на атрыманне Сорасаўскіх стыпендыяў для школяроў, студэнтаў, аспірантаў. Але ж тут, на жаль, перавага аддаецца беларусам, якія вучацца ў Расіі.

Інфармацыйная служба амбасады ЗША ў Беларусі (USIS, www.usis.minsk.by) прыяждычна аб'являе спабары стыпендыяў па

розных адукацыйных праграмах. Да ўдзелу запрашаюцца грамадзяне Беларусі, якія валодаюць англійскай мовай (неабходна, як мінімум прайсць TOEFL). Працягласць адукацыі вагаецца ў залежнасці ад праграмы. Адна з асноўных умоў кожнай праграмы -- абавязковае вяртанне з ЗША пасля заканчэння адукацыі на пэрыяд ня меншы за 2 гады. Падобныя праграмы існуюць у амбасадах іншых заходнеўрапейскіх краінаў (Францыя, Нямеччына).

Іншым, найбольш складаным, з'яўляецца пошук па Сетцы альбо праз еўрапейскія ды амэрыканскія базы дадзеных па адукацыйных праграмах, альбо праз сайты канкрэтных універсітэтаў (большасць з іх таксама мае праграмы па адукацыі моладзі з краін СНД, асабліва гэта тычыцца аспірантаў). Асноўныя цяжкасці звязаны з падрыхтоўкай пакету дакументаў і падтрымкай непарыўнай сувязі з фундацыямі. Тут трэба памятаць аксыёму: «Ахвотнікаў шмат, а фундацыя адна».

Найбольш поўнымі базамі дадзеных па адукацыйных праграмах і фундацыях у Сетцы з'яўляюцца:

The John D. and Catherine T. MacArthur Foundation

(www.macfnd.org). Канцэнтруе сваю ўвагу на праектах звязаных з аховай навакольнага асяроддзя. Гранты выдзяляюцца прыватным асобам і групам з прыярытэтам для маладых спецыялістаў і жанчын.

Rockefeller Brothers Fund (www.rbf.org/rbf). Асноўная колькасць грантаў фонда выдзяляецца па праграме «One World -- Sustainable Resource Use», мэтай якой - развіццё міжнародных дыскусій па змяненні клімату ды захаванні біяматэрыялаў на глабальным узроўні. Вызначанага тэрміну падачы заяваў фундацыя ня мае.

Community Information service on Research and Development (CORDIS) (www.cordis.lu) Асноўная база дадзеных па розных навуковых фундацыях у розных галінах ведаў. Прадстаўляе магчымасць шырокага пошуку і выхаду на сайты канкрэтных навуковых фундацыяў.

European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research (COST) (www.belspo.be/cost). Прыкладна тое, што і CORDIS, але і ў гэтай базе робіцца ўпор на навукова-тэхнічны абмен людзей і ідэй па ўсёй Еўропе.

European Laboratory for Particle Physics (www.cern.ch), **European Space Agency** (www.esrine.esa.it), **European Synchrotron Radiation Facility** (www.esrf.org), **Institute of Physics** (www.iop.org) -- шэраг агульнаеўрапейскіх інстытутаў, якія маюць магчымасць прадстаўляць гранты для адукацыі студэнтаў і аспірантаў з краінаў СНД.

(працяг у наступным нумары)

Ой рана, на Івана...

Уначы з 8-га на 9-е ліпеня аб'яднаная моладзевая апазіцыя Горадні ладзіла «Купальле». Свяята прыходзіла на беразе Нёмана, недалёка каля санаторыя «Купалінка».

Вялізнае вогнішча, вялікая колькасць вяноў на галовах ды некая стылізаваная лялька - вось што характарызавала гэтае Купальле. Паэзія некаго-

рыя ўдзельнікі свята назавуць гэтую ляльку - хто Далібогам, а некаторы дасяціпныя - «маскалём».

Распачалося свята са сьпявання купальскіх песень, у якім моладзі дапамагалі прадстаўнікі хору «Бацькаўшчына», за што ім шыры дзякуй. Апоўначы маладыя людзі пабеглі шукаць папарац-кветку! што было даўным - знайшлі яе два хлопцы.

Але асноўна перашкода гэ-

тага свята стаўся дождж, які распачаўся амаль што адразу апасля апоўначы ды ліў усю ноч. Аднак ён не стаў перашкодаю для самых моцных удзельнікаў свята, якія а 5-й раніцы пачалі пускаць па Нёману вянкi са зьнічкамі. Былі таксама і скокі праз вогнішча іспяванне песень пад гітару ды шмат чаго іншага.

А.Мялешка

Край - рэальны адпор рэжыму

Ня так даўно на Беларусі ўзнікла новая сіла, якая зьяўляецца рэальнай пагрозай рэжыму, якая ба-
роніць інтарэсы беларускага народу. Гэтая сіла — нацыяналісты.

Але з-за інфармацыйнае блякалы, якую стварылі афіцыйныя СМІ вакол усяго апазыцыйнага для большасці людзей ідэі ды дзейнасць беларускіх нацыяналістаў застаюцца невядомымі. Каб "праліць святло" на гэтую тэму мы вырашылі пагутарыць з прадстаўніком Спартова- патрыятычнай арганізацыі "Край" (СПА "Край")

- Распавядзіце, калі ласка, як і калі паўстала ва-
шая арганізацыя, пра яе мэты і задачы.

- СПА "Край" узнікла ўвосені 1998 году. Першапачаткова гэта была "суполка", але праз год свайго існавання арганізацыя пачала сваю разбудову: набыла статус агульна рэспубліканскай.

Паўстаў "Край" таму, што з'явіліся людзі, якім абрыдла слухаць апазыцыйныя размовы, нічога не робячы. Людзі, якія хацелі рэальна, справамі змагацца з акупацыяй і утварылі "Край".

Мэтай арганізацыі ёсць выхаванне новага пакалення, моцнага духам і фізічна, выхаванне новае генэрацыі нацыяналістаў, якія будуць абаронцамі сваёй Бацькаўшчыны. Мы выходзім эліту Нацыі, якая будзе выражаць інтарэсы народа.

Што тычыцца функцыяў, якія выконвае арганізацыя, то гэта:

- прапаганда Нацыянальнае ідэі ды Нацыяналізму;
- маральнае, духоўнае ды фізічнае выхаванне моладзі;
- нацыяабарончая дзейнасць.

Што ў Вашым разуменні "нацыяабарончая дзейнасць"?

- Гэта сваеасаблівыя акцыі пратэсту: шэсці, паходы і г.д. Найбольш яркім прыкладам нацыяабарончай дзеі ёсць акцыя Чарнобыльскі Шлях-99 ў Горадні. Мэтаю дадзенай акцыі зьяўлялася абарона (фізічная ды маральная) Беларускай Нацыі.

Якім чынам адбываецца ў вас выхаванне моладзі?

- "Край" рэгулярна праводзіць палявыя і адмысловыя вышкілы (трэніроўкі). Улетку дзейнічаюць вышкальныя табары, дзе моладзья нацыяналісты загортаюцца фізічнай маральна.

Афіцыйныя і некаторыя незалежныя СМІ называюць часта вас фашыстамі, тэрарыстамі....

- Гэта ці недасведчанасць, ці дробная правакацыя. Нават пры павярховым азнямяленні з нашай ідэалёгіяй усе міты пра фашызм і расізм становяцца смяшнымі. Што тычыцца тэрарызму, дык лукашэнкаўскія сьпецслужбы правялі ў краіне такую падрыўную працу, якой пазайздросцілі б любыя тэрарысты.

Распавядзіце пра нацыяналістычную ідэалёгію

- Ідэалёгія "Края" — гэта і ёсць беларускі нацыяналізм, які ёсць ня толькі

Грамадзка-палітычным, а і духоўным сьветапоглядам. Ён фармаваўся на працягу стагоддзяў. Найвыбітнейшымі нацыяналістамі былі К. Каліноўскі, В. Ластоўскі, В. Гадлеўскі. У нашым разуменні нацыя — гэта не толькі супольнасць людзей, што жыве на адной тэрыторыі, карыстаецца адной мовай, мае агульную гісторыю і г.д. Нацыя — гэта "жывыя, мёртвыя і ненароджаныя", духоўная павязь мінулых і будучых пакаленняў, якіх злучае адна ідэя, а злучальнікам ёсць існуючае пакаленне. Нацыя — гэта найвышэйшы тып арганізацыйнай чалавечай супольнасці, якая адрозніваецца ад народа нацыянальнай волею ды сьвядомасцю. Нацыяналізм — гэта ідэалістычны сьветапогляд, стрываем якога зьяўляецца ідэя Нацыі.

Нацыянальная ідэя — гэта мэты і задачы, якія ставіць перад сабой Нацыя на розных этапах свайго развіцця.

На сённяшнім этапе развіцця галоўная мэта — здабыццё Беларускай Незалежнай Нацыянальнай Дзяржавы, бо толькі празь дзяржаву, якая зьяўляецца гарантам развіцця Нацыі, можна найлепш выказаць мэты і задачы, што ставіць перад сабой Нацыя.

Усё вышэй узгаданае — гэта асновы. Пра ідэалёгію можна пісаць вельмі шмат.

- Распавядзіце, калі ласка, пра апошнія акцыі "Края"

Апошняя акцыя — быў удзел краёўцаў у сьвяткаванні Аршанскай Перамогі. Трохі раней 20 прадстаўнікоў арганізацыі ўдзельнічалі ў ўшанаванні памяці ахвяраў НКУС у мястэчку Ігумен.

- Вашыя пляны на будучыню

Змагацца за Беларускаю Дзяржаву!

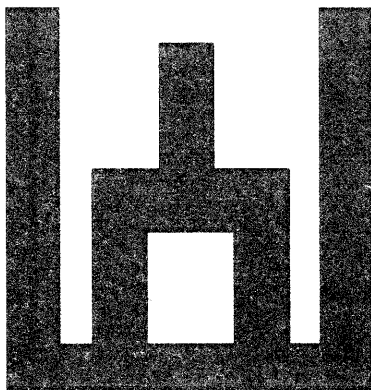
Жыве Беларусь!

Жыве вечно!

Р. С. Для таго, каб атрымаць больш поўную інфармацыю пра дзейнасць арганізацыі ды ідэалёгію СПА "Край" лістуйце:

230003, Горадня — 3, а/с 100

Гутарыў Пятро Лідовіч.

МАРШ ВОЛІ ў В. ДУБНА

Жыццё «электарата» вескі Дубна, што на Мастоўшчане амаль нічым не адрозніваецца ад жыцця «электарата» іншых весак Беларусі. У моладзі няма нічога акрамя дыскатэкі-гапатэкі ды «кропкі» — месца, дзе можна набыць «СЭМ» (самагон). У асоб сярэдняга ўзросту акрамя «кропак» ёсць калгас, а старым засталася тэлебачанне ды агарод.

Дубенская гапатэка, лепшае месца ў весцы, каб убачыць адразу трычатыры тузіны «гопнікаў», а калі пашанцуе, то яны да цябе не дачэпяцца. Верагоднасьць гэтага адсоткаў 80, бо зараз у іх там зьмешчана пакаленняў. Нармалёвых дзяўчын вельмі мала, сьведомых зусім няма, таму застаецца толькі танчыць. Танчыць там можна калі:

- а) ты месны «гопнік»;
- б) ты ўжо набыў «СЭМа»;
- в) ты заўзяты прыхільнік гуртоў, кштальту «Рукі ўгору»;
- г) ты здурнеў.

Дзеля рэкламы адзначу, што кошт квітка на «дыскатэку» 52 рублі.

Наконт «кропак» ды «СЭМу» мне вядома толькі тое, што 0,5 літра гэтага рэчыва каштуе 720 рублёў.

Гарадзенскі **МАЛАДЫ ФРОНТ**

зьбіраецца шточацьвер і нядзелю па адрасе: **вул. К.Маркса, 11, а 19³⁰** (першы паверх).

Тэлефон: **72-11-83.**

Становішча ў калгасе які мае назву «Дубна» (добра, што не «60 год без ураджаю» або «імя першага прэзыдэнта Беларусі») не самае дрэннае ў краіне, але і тут ужо больш чым два месяцы не выплочваюць заробак і рыхтуюцца змагацца за ураджай (ці супраць яго).

Калі ты маеш тэлевізар, то зможаш кожны вечар бачыць, што там робіць наш Прэзыдэнт, як там ідзе інтэграцыйны працэс, або якую шкоду панесла краіна ад варажэга Захаду, прадажнай апазіцыі ці дрэннага надвор'я.

Дык вось... 13 ліпеня, ўначы, у гэтай самай весцы адбылося масавае несанкцыянаванае шэсьце (неафіцыйная назва акцыі «Марш Свабоды-3) па цэнтральнай вуліцы, ў якім удзельнічала прыблізна каля 0,3(!) адсоткаў жыхароў вескі (больш чым у Менску!). Пад час акцыі ўсе тры чалавекі (сярод якіх былі сябры Беларускай Партыі Свабоды і Маладога Фронту) скандавалі патрыятычна-антыўрадавыя лезунгі і сьпявалі песні беларускага гурта N.R.M. У якасьці расцяжкі быў выкарыстаны бел-чырво-на-белы сыяг. Не абышлося без правакацый, так нейкі хлопец крыкнуў зь цемры, што ён «маскаль», але дэманстранты не пабеглі за ім, а наадварот паклікалі падсыць бліжэй. «Маскаль» раптам зьнік.

На жаль, акцыя не мела велікага рэзанансу, бо большасьць дубенцаў спала і сьніла сны пра вялікі ўраджай, сьветлую будучыню і сапраўдны камунізм. На жаль...

Ігар Трафімовіч

Выстава аўдыё-, відэа-, кнігапрадукцый працуе штопанядзелак і сераду па адрасе: **вул. К.Маркса, 11, (другі паверх)**

Час працы: з 17 да 20 гадзінаў

Падарожжа па Ваўкавышчыне

Напачатку жніўня Ваўкавыская суполка Маладога Фронту сумесна з моладзевай ініцыятывай "Ліцвіны" праводзіла краязнаўчую вандроўку па Ваўкавыскаму раёну.

Мэтай гэтае вандроўкі быў збор тапанімічнага ды фальклёрнага матэрыялу. Таксама адбываўся збор экспанатаў для краязнаўчага музэя пры педагагічнай вучэльні ды павелічэньне ўласнага досведу аб гісторыка — культурных помніках маленькай Радзімы.

Вандроўка праходзіла ў два туры: з 3-га па 6-га жніўня — першы тур і ад 9-га па 13-га жніўня — другі. Пад час першага туру маладая краёзнаўцы наведвалі вескі Янавічы, Шылавічы, Снапкі, дзе было сабрана багата фальклёрнага й мікратапанімічнага матэрыялу. Вяскоўцы з радасьцю распавядалі аб паходжаньні назваў весак, аб абрадах ды народных сьвятах, аб падзеях Другой сусветнай вайны. У другім туры шлях маладафронтаўцаў праходзіў празь вескі, у якіх захаваліся гісторыка-культурныя помнікі раёна. Да прыкладу, у Гнезьне захаваліся адзін з самых старых касцёлаў на Беларусі, у весках Падароск ды Краскі захаваліся палацавыя комплексы пачатку 20-га стагодзьдзя. На жаль, стан гэтых архітэктурных помнікаў вельмі крытычны і калі сытуацыя не зьменіцца, праз некаторы час яны могуць зьнікнуць. Каб паспрабаваць іх захаваць, маладая краёзнаўцы плянуюць выдаць білетэнды ды працягваць працу ў гэтым накірунку.

Адэлька

ІНФАРМАЦЫЙНЫ ВЕСЬНІК ГАРАДЗЕНСКАЕ АРГАНІЗАЦЫІ «МАЛАДОГА ФРОНТУ» ЗЬЯЎЛЯЕЦЦА НЕПЭРЬЯДЧЫНЫМ ВYДАНЬНЕМ. НАКЛАД 299 АСОБНІКАЎ.

АДРАС ДЛЯ КАНТАКТАЎ: 230003, ГОРАДНЯ-3, А/С 110. E-MAIL: BUNT.HRODNA@USA.NET; ASIARHEI@YANOO.COM ; ТЭЛ.: 72-11-83; ФАКС: 76-29-73

АДКАЗНЫ ЗА ВYПУСК: ПАВАЛ МАЖЭЯКА
ВЕСЬНІК ВYДАЕЦЦА ПРЫ СПРЫЯНЬНІ ГТА «РАТУША»